מהדורה למורה – משחק מיון אמצעים – דף תרגול (חנ״מ)

גרסת נייר למשחק מיון האמצעים האומנותיים: זיהוי דימוי, האנשה, מטאפורה, חזרה, ניגוד וסמל במשפטים מקוריים, והסבר מה כל אמצעי מוסיף. מתאים לחזרה בזוגות או כתחנה בשיעור.

מסלול חנ״מ: גרסת חנ״מ: פחות פריטים, עד 3 אפשרויות בכל שאלה, מחסן מילים להשלמות, גופן גדול ושורות רחבות. להקריא בקול, בלי הגבלת זמן, לאפשר מענה בעל־פה. אחרי שתי טעויות לתת רמז מכוון (לא את התשובה).

מפתח תשובות

#	שאלה	תשובה / כיוון
1	"הזמן הוא נהר שאינו זורם אחורה." – איזה אמצעי?	ב – מטאפורה
2	"הספרים על המדף חיכו בסבלנות שמישהו יפתח אותם." – איזה אמצעי?	ג – האנשה
3	"הכביש אחרי הגשם הבריק כמו ראי ענק." – איזה אמצעי?	א – דימוי

#	שאלה	תשובה / כיוון
4	מיינו כל משפט לאמצעי שלו.	דימוי: הקול שלה היה רך כמו שמיכת פוך. | האנשה: העיר נרדמה מאוחר והתעוררה מוקדם., השעון על הקיר נאנח עם כל דקה. | מטאפורה: אחי הקטן הוא סופת טורנדו בתוך הבית., הכיתה שלנו היא כוורת רועשת בכל הפסקה. | חזרה: "אני יכולה, אני יכולה, אני יכולה."، רץ, רץ, רץ – עד שלא נשאר לו אוויר. | ניגוד: הארמון היה מלא אורות, והבקתה שלידו – חשוכה., עלה ירוק ורענן נח בין עלים יבשים. | סמל: סבא מדליק את המנורה הישנה – וכולם יודעים שהוא חושב על העיר שבה נולד.
5	התאימו בין הסמל לבין מה שהוא מייצג.	1–ד, 2–ב, 3–א, 4–ג
6	בחרו משפט אחד מן הטבלה והסבירו מה האמצעי תורם לו (רגש, אווירה, הדגשה).	תשובה מלאה: שם האמצעי + ציטוט + תרומה. למשל: "רץ, רץ, רץ" – החזרה יוצרת קצב מהיר ומדגישה את המאמץ והעייפות.
7	כתבו קטע קצר (7–9 שורות) על רגע של פחד או של שמחה, ושלבו בו לפחות ארבעה מתוך ששת האמצעים. סמנו כל אמצעי בקו וכתבו את שמו מעליו.	קריטריונים: ארבעה אמצעים שונים לפחות, מזוהים ומסומנים נכון; קטע אחיד על רגע אחד; האמצעים מחזקים את הרגש; לשון תקינה.

כרטיס יציאה – כיוון

1. בדימוי יש מילת השוואה, במטאפורה אין. 2. למשל: "בחוץ קור, ובלב חם." 3. תשובה אישית.

הדף מתאים לעמוד "משחק מיון אמצעים – דף תרגול" באתר. יצרה: רוית ראש בן ישי

משחק מיון אמצעים – דף תרגול – דף התלמיד/ה

מסלול: חנ״מ

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

אפשר לבקש מהמורה להקריא כל שאלה. אין הגבלת זמן. מותר לענות בעל־פה או לסמן.

חלק א׳ – זיהוי

סמנו תשובה אחת. כתבו נכון או לא נכון.

1. "הזמן הוא נהר שאינו זורם אחורה." – איזה אמצעי?

א) דימוי ב) מטאפורה ג) האנשה

2. "הספרים על המדף חיכו בסבלנות שמישהו יפתח אותם." – איזה אמצעי?

א) סמל ב) ניגוד ג) האנשה

3. "הכביש אחרי הגשם הבריק כמו ראי ענק." – איזה אמצעי?

א) דימוי ב) מטאפורה ג) חזרה

חלק ב׳ – מיון

מיינו לטבלה.

4. מיינו כל משפט לאמצעי שלו.

מחסן מילים:

העיר נרדמה מאוחר והתעוררה מוקדם.

אחי הקטן הוא סופת טורנדו בתוך הבית.

"אני יכולה, אני יכולה, אני יכולה."

סבא מדליק את המנורה הישנה – וכולם יודעים שהוא חושב על העיר שבה נולד.

הקול שלה היה רך כמו שמיכת פוך.

הארמון היה מלא אורות, והבקתה שלידו – חשוכה.

דימוי	האנשה	מטאפורה	חזרה	ניגוד	סמל

5. התאימו בין הסמל לבין מה שהוא מייצג.

#		האות שלי		התאמה
1	המפתח של הבית הישן בכיס	____	א	סוד שאיש אינו מוכן לגעת בו
2	הקשת אחרי הסערה	____	ב	התחלה חדשה
3	הדלת הנעולה בעליית הגג	____	ג	העושר המדומה שמטילדה חלמה עליו
4	המחרוזת המזויפת	____	ד	זיכרון לבית שאבד

חלק ג' – הסבר וכתיבה

כתבו: איזה אמצעי? מה הוא מוסיף?

6. בחרו משפט אחד מן הטבלה והסבירו מה האמצעי תורם לו (רגש, אווירה, הדגשה).

7. כתבו קטע קצר (7–9 שורות) על רגע של פחד או של שמחה, ושלבו בו לפחות ארבעה מתוך ששת האמצעים. סמנו כל אמצעי בקו וכתבו את שמו מעליו.

כרטיס יציאה

1. מה ההבדל בין דימוי למטאפורה?

2. כתבו משפט אחד עם ניגוד.